

Mladá veda

Young Science

Parametre neverbálnej komunikácie vybraných štátnych príslušníkov tretích krajín

Analýza využitia veľkokapacitných kontajnerov s obnoviteľným zdrojom energie vo vertikálnych farmách

Mladá veda

Young Science

MEDZINÁRODNÝ VEDECKÝ ČASOPIS MLADÁ VEDA / YOUNG SCIENCE

Číslo 2, ročník 9., vydané v júni 2021

ISSN 1339-3189

Kontakt: info@mladaveda.sk, tel.: +421 908 546 716, www.mladaveda.sk

Fotografia na obálke: Floriánova ulica v Prešove. © Branislav A. Švorc, foto.branisko.at

REDAKČNÁ RADA

doc. Ing. Peter Adamišín, PhD. (Katedra environmentálneho manažmentu, Prešovská univerzita, Prešov)

doc. Dr. Pavel Chromý, PhD. (Katedra sociálnej geografie a regionálneho rozvoje, Univerzita Karlova, Praha)

prof. Dr. Paul Robert Magocsi (Chair of Ukrainian Studies, University of Toronto; Royal Society of Canada)

Ing. Lucia Mikušová, PhD. (Ústav biochémie, výživy a ochrany zdravia, Slovenská technická univerzita, Bratislava)

doc. Ing. Peter Skok, CSc. (Ekomos s. r. o., Prešov)

prof. Ing. Róbert Štefko, Ph.D. (Katedra marketingu a medzinárodného obchodu, Prešovská univerzita, Prešov)

prof. PhDr. Peter Švorc, CSc., predseda (Inštitút histórie, Prešovská univerzita, Prešov)

doc. Ing. Petr Tománek, CSc. (Katedra verejnej ekonomiky, Vysoká škola báňská - Technická univerzita, Ostrava)

REDAKCIA

PhDr. Magdaléna Keresztesová, PhD. (Fakulta stredoeurópskych štúdií UKF, Nitra)

Mgr. Martin Hajduk, PhD. (Inštitút histórie, Prešovská univerzita, Prešov)

RNDr. Richard Nikischer, Ph.D. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha)

Mgr. Branislav A. Švorc, PhD., šéfredaktor (Vydavateľstvo UNIVERSUM, Prešov)

PhDr. Veronika Trstianska, PhD. (Ústav stredoeurópskych jazykov a kultúr FSŠ UKF, Nitra)

Mgr. Veronika Zuskáčová (Geografický ústav, Masarykova univerzita, Brno)

VYDAVATEĽ

Vydavateľstvo UNIVERSUM, spol. s r. o.

www.universum-eu.sk

Javorinská 26, 080 01 Prešov

Slovenská republika

© Mladá veda / Young Science. Akékoľvek šírenie a rozmnožovanie textu, fotografií, údajov a iných informácií je možné len s písomným povolením redakcie.

KRAJSKÉ ORGANIZÁCIE CESTOVNÉHO RUCHU (KOCR), ICH VÝZNAM A PRERSPEKTÍVY

REGIONAL ORGANIZATIONS OF TOURISM THEIR MEANING AND
PROSPECTIVES

Milena Švedová, Tünde Dzurov Vargová¹

Milena Švedová pôsobí ako odborný asistent na katedre turizmu a hotelového manažmentu, Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove. V rámci svojho výskumu sa venuje problematike kultúrneho a mestského cestovného ruchu, regionálnym disparitám v oblasti rozvoja cestovného ruchu a rekreačným službám. Tünde Dzurov Vargová pôsobí ako interná doktorandka na Katedre turizmu a hotelového manažmentu, Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove. V rámci svojho výskumu sa venuje problematike vplyvu systému manažérstva kvality na rozvoj cestovného ruchu v Európskom priestore.

Milena Švedová acts as an assistant professor as an assistant lecturer at the Department of Tourism and Hotel Management, Faculty of Management of Prešov, University in Prešov. In her research, she is involved cultural and urban tourism issues, regional disparities in the development of tourism and recreational services. Tünde Dzurov Vargová works as an internal doctoral student at the Department of Tourism and Hotel Management, Faculty of Management of Prešov, University in Prešov. In her research, she analysis an impact of the quality management system on the development of tourism in the European space.

Abstract

Tourism is an inter-ministerial sector directly intervening in the natural and socio-economic sphere. It significantly affects the amount of gross domestic product, profits directed to the state coffers, and thus the economy, trade, services, culture. It is important for the whole economy of the Slovak Republic. The development of tourism is not only helped by man-made or nature-created attractions, but especially by effective management - managerial management. At present, tourism is based on systematic management, which takes place in higher territorial units cooperating with Regional and Regional Tourism Organizations. The management, organizational structure of tourism in the Slovak Republic and the mentioned cooperation between higher territorial units and Regional and Regional Tourism

¹ Adresa pracoviska: PaedDr. Milena Švedová, PhD., MBA, Mgr. Tünde Dzurov Vargová, Katedra turizmu a hotelového manažmentu, Fakulta manažmentu, Prešovská univerzita v Prešove, Konštantínova 16, 080 01 Prešov
E-mail: milena.svedova@unipo.sk, tunde.dzurov.vargova@smail.unipo.sk

Organizations are legally covered by Act no. 91/2010 Coll. on the promotion of tourism and its amendments.

Key words: regional tourism organization, management, attendance, development

Abstrakt

Cestovný ruch predstavuje medzirezortné odvetvie priamo zasahujúce do prírodnej a socioekonomickej sféry. Ovplyvňuje výšku hrubého domáceho produktu, zisky smerujúce do štátnej kasy, týmto i hospodárstvo, obchod, služby i kultúru. Má dôležitý význam pre celkovú ekonomiku štátu. Rozvoju cestovného ruchu nepomáhajú len človekom či prírodou vytvorené atraktivity, ale najmä efektívne riadenie – manažérske riadenie. V súčasnosti sa cestovný ruch opiera o systematické riadenie, ku ktorému dochádza vo vyšších územných celkoch kooperujúcimi s Krajskými a Oblastnými organizáciami cestovného ruchu. Riadenie, organizačná štruktúra cestovného ruchu Slovenskej republiky i spomínaná spolupráca medzi vyššími územnými celkami a Krajskými i Oblastnými organizáciami cestovného ruchu sú právne podchytené Zákonom č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu a jeho novelizáciami. V našom príspevku popisujeme súčasný stav riadenia cestovného ruchu na Slovensku s akcentom na význam KOČR a na základe vybraných ukazovateľov analyzujeme ich aktivity a činnosti.

Kľúčové slová: krajská organizácia cestovného ruchu, riadenie, návštevnosť, rozvoj

Úvod

Význam cestovného ruchu je dlhodobo poddimenzovaný. Aj napriek tomu môže byť významným zdrojom príjmov nielen v priemyselne zaostalejších, prírodne a kultúrne bohatých regiónoch. Dôležitým faktom je však jeho kontinuálne systematické riadenie a smerovanie a spolupráca aktérov, ktorý sa podieľajú na jeho rozvoji. Avšak v minulosti sa význam cestovného ruchu pre Slovensko celkovo či pre jednotlivé kraje s ich regiónmi podceňoval. Zmena nastala až prijatím Zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ktorý je dnes platný aj v podobe novelizácie Zákona č. 399/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 221/2019 Z. z., a tým vzniku krajských organizácií cestovného ruchu. Z tejto príčiny vznikli krajské organizácie cestovného ruchu. Iba vďaka efektívnemu riadeniu cestovného ruchu regiónov Slovenskej republiky je možné zviditeľniť sa a tým sa presadiť i v silnej konkurencii významných destinácií.

Centrom záujmu v našom príspevku sú krajské organizácie cestovného ruchu, kde sa na ich efektivite riadenia podieľajú jednotlivé subjekty zastrešené štátom v podobe sekcie cestového ruchu patriacej pod Ministerstvo dopravy a výstavby SR. Dôležitým je aj kvalitná činnosť destinačného manažmentu so zameraním na prospech destinácie, v našom prípade vyšších územných celkov. Riadenie cestovného ruchu je možné skvalitniť a modernizovať implementáciou trendov cestovného ruchu.

KOCR – Krajské organizácie CR

Riadenie cestovného ruchu, podľa Gúčika, Šípkovej a kol. (2006), vychádza z teórie ako aj z praktickej stránky klasického riadenia – manažmentu, pričom prebieha osobou manažéra cestovného ruchu alebo potom už spomínanými organizáciami cestovného ruchu, ich riaditeľmi, inými odbornými pracovníkmi a zamestnancami. Manažovanie v cestovnom ruchu môžeme vnímať aj cez procesy organizovanie, vedenie, prikazovanie, koordinovanie, kontrolovanie vykonávaných aktivít a činností.

V oblasti cestovného ruchu Slovenskej republiky je okrem jeho účinného a dôsledného manažmentu (riadenia), ďalej existencie troch úrovní organizačnej štruktúry cestovného ruchu a turizmu mimoriadne cenenou aj kooperácia, t. j. vzájomná a pevne prepojená spolupráca. Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu vymedzuje organizácie destinačného manažmentu ako právnické osoby, ktorých prioritnou úlohou je podporovať a vytvárať podmienky na postupné a plynulé rozvíjanie cestovného ruchu, ktoré súčasne ochraňuje záujmy, požiadavky, potreby svojich členov.

Rozlišujeme dve skupiny organizácií cestovného ruchu:

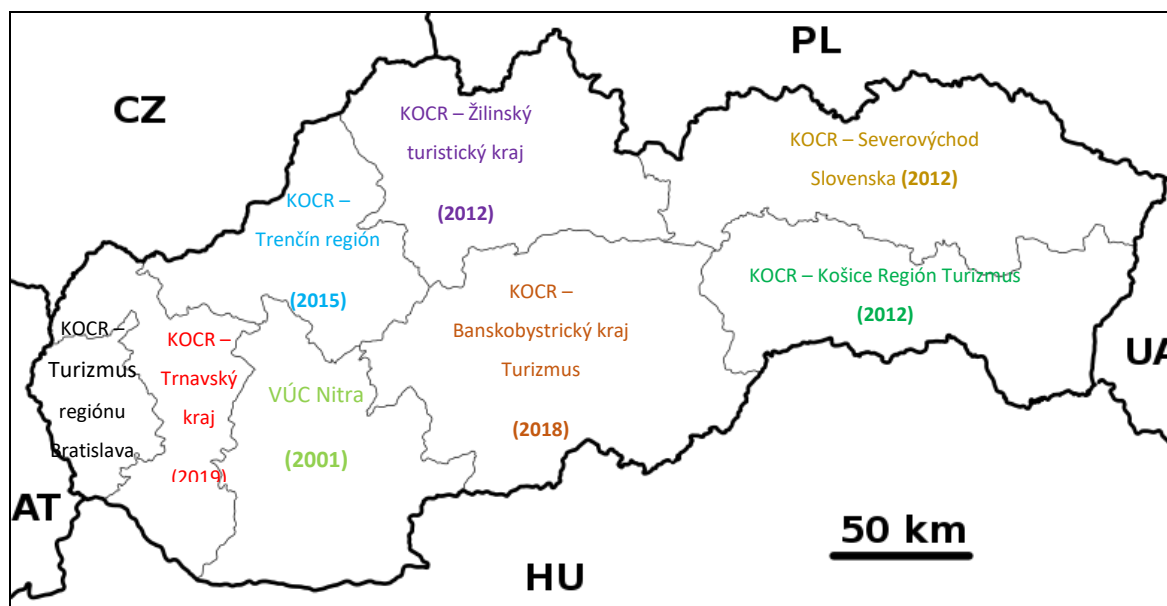
- a. krajské organizácie cestovného ruchu (skratka – KOCR) – podľa Zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu je krajská organizácia CR právnická osoba založená podľa tohto zákona, ktorá podporuje a vytvára podmienky na rozvoj cestovného ruchu na území kraja a chráni záujmy svojich členov,
- b. oblastné organizácie cestovného ruchu (skratka – OOCR) – vychádzajúc zo Zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu je oblastná organizácia cestovného ruchu právnická osoba, ktorá podporuje a vytvára podmienky na rozvoj cestovného ruchu na svojom území a chráni záujmy svojich členov.

Úroveň:	Organizácia:
Národná úroveň	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
Regionálna úroveň	Krajské organizácie cestovného ruchu (KOCR)
Lokálna úroveň	Oblastné organizácie cestovného ruchu (OOCR)

Tabuľka 1 - Organizačná štruktúra cestovného ruchu na Slovensku

Zdroj: vlastné spracovanie podľa knihy Kubová a kol. 2020

Riešených sedem Krajských organizácií cestovného ruchu Slovenskej republiky znázorňujeme na mape (Obrázok 1 – Mapa Slovenskej republiky s vyznačenými Krajskými organizáciami cestovného ruchu a rokom ich vzniku):

Obrázok 1 - Mapa Slovenskej republiky s vyznačenými Krajskými organizáciami cestovného ruchu
Zdroj: vlastné spracovanie na mape dostupnej z www.pinterest.com

Vzhľadom k vyznačeniu siedmich Krajských organizácií cestovného ruchu na mape Slovenskej republiky chceme podotknúť, že Nitra (Nitriansky samosprávny kraj) nemá vlastnú KOČR. Jej miesto a úlohy naplňuje VÚC-ka (vyšší územný celok). Aktuálne v rámci vyšších územných celkov, totožných so samosprávnymi krajinami, fungujú **dva úrady**, ktoré majú určené vo svojich kompetenciách aj riadenie (manažovanie) jednej oblasti hospodárstva – nami riešeného cestovného ruchu:

- Prvým je úrad spadajúci pod Odbor kultúry a cestovného ruchu
- Druhým je úrad patriaci k Odboru regionálneho rozvoja a cestovného ruchu.

Oba úrady spolupracujú navzájom. V samosprávnych krajinách, v ktorých fungujú aj samotné Krajské organizácie cestovného ruchu Slovenskej republiky, majú tieto dva uvedené úrady (prvý úrad za Odbor kultúry a cestovného ruchu a druhý úrad za Odbor regionálneho rozvoja a cestovného ruchu) za úlohu aj intenzívne spolupracovať s vlastnou Krajskou organizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky či inými organizáciami.

Fungovanie siedmich Krajských organizácií cestovného ruchu Slovenskej republiky analyzujeme a zhodnocujeme na základe viacerých položiek, ktorými sú:

- o realizované aktivity, činnosti a podujatia – popis aktivít siedmich Krajských organizácií cestovného ruchu Slovenskej republiky s dôrazom na marketingové kampane, propagovanie KOČR a sumarizovanie výstav, veľtrhov, kultúrnych či športových podujatí, prezentácií KOČR-iek,
- o ukazovatele cestovného ruchu – konkrétne je to analýza a zhodnocovanie dostupných štatistických ukazovateľov, napr. návštevnosti (počet návštevníkov), prenocovaní (počet návštevníkov, ktorí v oblasti pôsobiska jednotlivých KOČR-iek prenocovali aspoň jednu noc), výšky tržieb za ubytovanie,

- o financie v Eurách – spracovanie prehľadu vynaložených financií pre jednotlivé rozpočtové kapitoly, prehľadu členských príspevkov pre KOČR od jednotlivých členov a spracovanie prehľadu dotácií z Ministerstva dopravy a výstavby SR.

Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava

Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava je neziskovou organizáciou destinačného manažmentu. Jej vznik bol iniciovaný Zakladateľskou zmluvou uzatvorenou dňa 13. februára 2012 na základe paragrafu 9 Zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších právnych predpisov. Zakladateľmi KOČR Turizmus regiónu Bratislava sú Bratislavský samosprávny kraj a Oblastná organizácia cestovného ruchu Bratislava Tourist Board. KOČR podporuje rozvoj cestovného ruchu výhradne na území BSK (Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava 2021a).

Základné identifikačné údaje krajskej organizácie cestovného ruchu

Názov krajskej organizácie CR: Turizmus regiónu Bratislava

Názov krajskej organizácie CR v anglickom jazyku: Bratislava Region Tourism

Veľkosť územia Bratislavského samosprávneho kraja: 2 053 km²

Právna forma: Krajská organizácia cestovného ruchu – nezisková organizácia

Sídlo: Sabinovská 16, 820 05 Bratislava

IČO: 42259967

DIČ: 2023476565

Štatutárny zástupca: RNDr. Martin Zaťovič, predseda krajskej organizácie

Výkonný riaditeľ: František Stano

Webové sídlo: www.gob.sk; www.facebook.com/BratislavaRegionTourism;

www.instagram.com/bratislavaregiontourism; www.farmfest.sk a ďalšie.

Telefón: +421 2 5441 9410 (Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava 2021a).

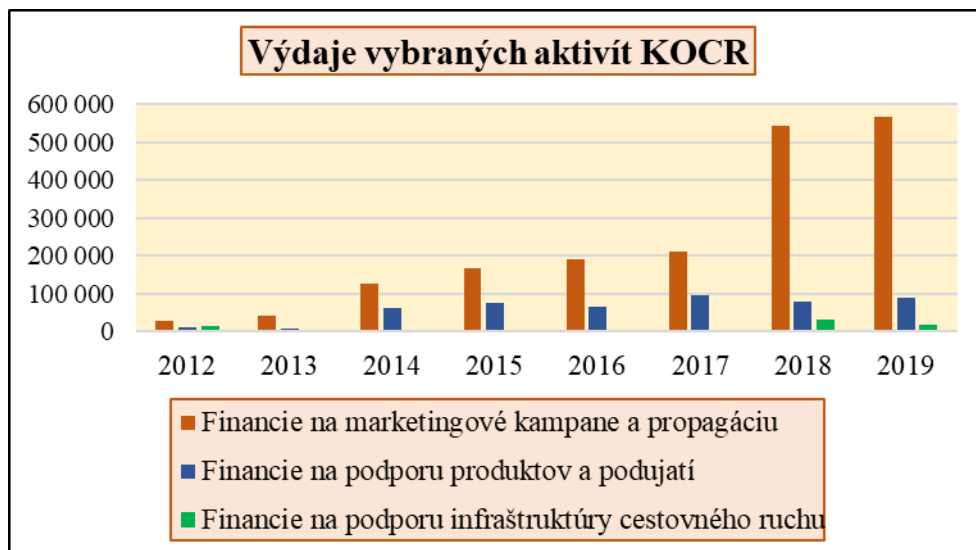
Aktivity KOČR – Turizmus regiónu Bratislava

Vychádzajúc z výročných správ KOČR – Turizmus regiónu Bratislava (Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava 2021b) sa organizácia prezentuje pútavými marketingovými aktivitami. Počas prvého roka svojej existencie propagovala destináciu Bratislavský kraj s jeho možnosťami cestovného ruchu na medzinárodnom Dunajskom festivale v nemeckom Ulme. Podporila taktiež prezentáciu členov Slovak Convention Bureau na EIBTM v Barcelone. V ďalších rokoch sa zamerala aj na propagovanie brožúr a ich distribúciu cieľovým skupinám cestovného ruchu. Ide o brožúry s názvom „Pravý breh Dunaja“; „Tradičné recepty“; „Pivo – Bedeker pívneho gurmána“. Koncom roka 2017 pripravila KOČR – Turizmus regiónu Bratislava reedíciu brožúry „top 42 Events“ a pod.

Z výstav a veľtrhov spomenieme expozíciu Ferienmesse Wien; GO Region Tour Brno; ITF Slovakia Tour Bratislava; IBTM World Barcelona; Utazás Budapešť. Ďalej sú to podujatia, ktoré organizovala samotná krajská organizácia alebo potom podujatia, na ktorých sa organizácia Turizmus regiónu Bratislava propagovala, ako Slovenské piesky – Kuchyňa – Plavecký Mikuláš (Bratislavský kraj); SIAF Letecké dni – Sliač (Banskobystrický kraj);

Rozlúčka s letom – Galanta (Nitriansky kraj). K vlastným podujatiam a projektom zaradujeme: Bratislavský október fest, Urban Art Festival 2017, Kráľovstvo husaciny, Objavuj poklady bratislavského regiónu, Kultúrne leto a hradné slávnosti v Bratislave, Deň vo vinohradoch v Malokarpatskom regióne (Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava 2021b).

Výška členských príspevkov sa pohybovala od najnižšej 5 880 € v roku 2015 po najvyššiu v roku 2019 – 1 128 040 €. Najväčšiu položku príjmov do KOČR Turizmus regiónu Bratislava tvoria tržby za ubytovanie, ktoré sa pohybujú až do výšky 120 002 502 € v roku 2019. Samotná KOČR Turizmus regiónu Bratislava míňala financie na rôzne rozpočtové kapitoly. Financie na marketing a svoju propagáciu sa pohybovali až do sumy 568 495 € v roku 2019. Ďalej to boli financie na podporu produktov a podujatí. Najvyššie financie boli tejto rozpočtovej kapitole dané v roku 2017 v sume 97 000 €. V roku 2018 boli následne poskytnuté najvyššie financie (30 519 €) na podporu infraštruktúry cestovného ruchu. Na príslušnom prvom grafe znázorňujeme výdaje vybraných aktivít za roky 2012 až 2019:

Graf 1 - Výdaje vybraných aktivít KOČR Turizmus regiónu Bratislava

Zdroj: Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava, 2021b

Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj

Druhá popisovaná krajská organizácia cestovného ruchu s názvom „Žilinský turistický kraj“ bola založená 21. februára 2012. K jej založeniu došlo na základe Zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov. Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj je registrovaná v Registri organizácií cestovného ruchu pod spisovým číslom 10433/2012/SCR. Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj vznikla dohodou medzi Žilinským samosprávnym krajom a OOCR Rajecká Dolina (Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj, 2021a).

Základné identifikačné údaje krajskej organizácie cestovného ruchu

Názov krajskej organizácie CR: Žilinský turistický kraj

Názov krajskej organizácie CR v anglickom jazyku: Žilina Tourist Region

Veľkosť územia Žilinského samosprávneho kraja: 6 809 km²

Právna forma: Krajská organizácia cestovného ruchu – nezisková organizácia

Sídlo: Komenského 48, 011 09 Žilina

IČO: 42220238

DIČ: 2023472847

Štatutárny zástupca: RNDr. Peter Dobeš, predseda

Výkonný riaditeľ: Ing. Iveta Chabadová

Webové sídlo: www.zilinskyturistickykraj.sk; www.facebook.com/zilinskyturistickykraj;
www.northslovakia.com.

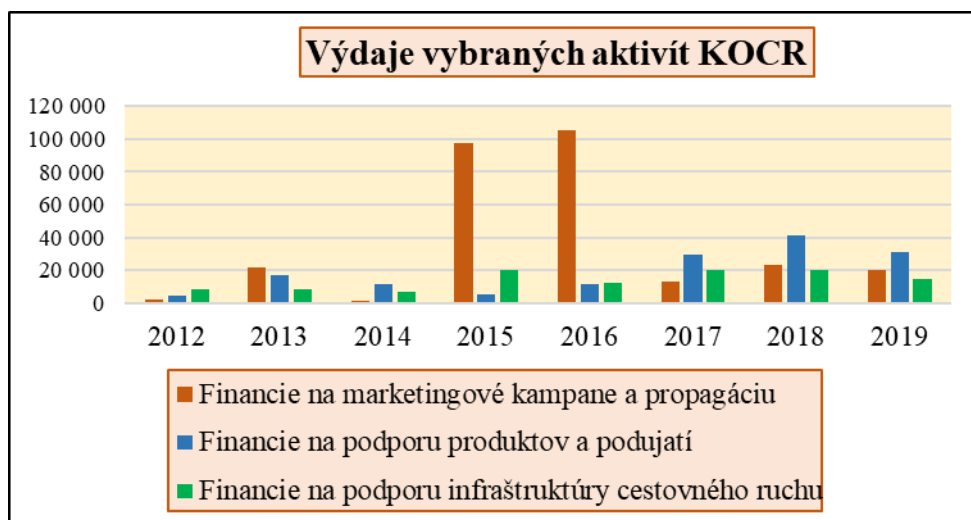
Telefón: +421 41 50 32 356 (Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj, 2021a).

Aktivity KOČR – Žilinský turistický kraj

Z aktivít KOČR – Žilinský turistický kraj spomenieme, napr. Zostavenie a tlač nových propagačných materiálov „Rozhľadne v Žilinskom kraji“ a „Kempy v Žilinskom kraji“; Online kampaň na propagáciu mobilnej aplikácie North Slovakia. Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj sa zúčastnila na viacerých podujatiach a akciách, akými sú Russischer Jahrmarkt Bad Salzungen; Slovenské dni v Prahe alebo Gastrofestival Karlova Studánka. KOČR – Žilinský turistický kraj sa sústreďovala, mimo iného, aj na podporovanie iných podujatí a akcií konaných na jej území – 50. Národný zraz karavanistov Slovenskej republiky; Majstrovstvá Európy juniorov a pretekárov do 23 rokov vo vodnom slalome; GARMIN beh Súľovskými skalami (Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj, 2021b).

Krajská organizácia CR Žilinský turistický kraj organizovala aj viacero infociest: Maďarskí touroperátori a médiá, Ruské novinárky, Ruskí touroperátori, Famtrip Turecko, Malta, Infocesta pre zástupcov informačných kancelárií a centier v Žilinskom kraji, Presstrip pre Denník Pravda (Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj, 2021b). Výška členských príspevkov sa pohybovala od najnižšej 67 134 € v roku 2012, v ktorom bola Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj založená, po najvyššiu v roku 2019 – 195 000 €.

KOČR Žilinský turistický kraj využívala financie na rôzne propagačné aktivity, tlač letákov, propagačných materiálov a pod. Financie na marketingové kampane a propagáciu boli najvyššie v roku 2016, pričom sa pohybovali na sume 105 000 €. V roku 2018 bolo použitých 41 000 € na podporu produktov a podujatí. Výdaje vybraných aktivít KOČR Žilinský turistický kraj spíšujeme na grafe č. 2:

Graf 2 - Výdaje vybraných aktivít KOČR Žilinský turistický kraj
Zdroj: Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj, 2021b

Krajská organizácia cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska

Krajská organizácia cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska bola založená po vzájomnej dohode na Zastupiteľstve pri Prešovskom samosprávnom kraji 23. októbra roku 2012. Neskôr, v novembri 2012, sa konalo valné zhromaždenie, na ktorom bola Krajská organizácia – Severovýchod Slovenska založená Prešovským samosprávnym krajom a Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Región Vysoké Tatry, OOCR Severný Spiš - Pieniny, OOCR Tatry - Spiš - Pieniny, OOCR Horný Zemplín a Horný Šariš a napokon Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Vysoké Tatry - Podhorie (Krajská organizácia cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska, 2021a).

Základné identifikačné údaje krajskej organizácie cestovného ruchu

Názov krajskej organizácie CR: Severovýchod Slovenska

Názov krajskej organizácie CR v anglickom jazyku: Northeast Slovakia

Veľkosť územia Prešovského samosprávneho kraja: 8 973 km²

Právna forma: Nezisková organizácia

Sídlo: Námestie mieru 2 08001 Prešov

IČO: 42238536

DIČ: 2023655832

Štatutárny zástupca: Michal Sýkora, predseda KOČR SVS

Výkonný riaditeľ: Mgr. Martin Janoško

Webové sídlo: www.severovychod.sk

Telefón: +421 51 7081 513

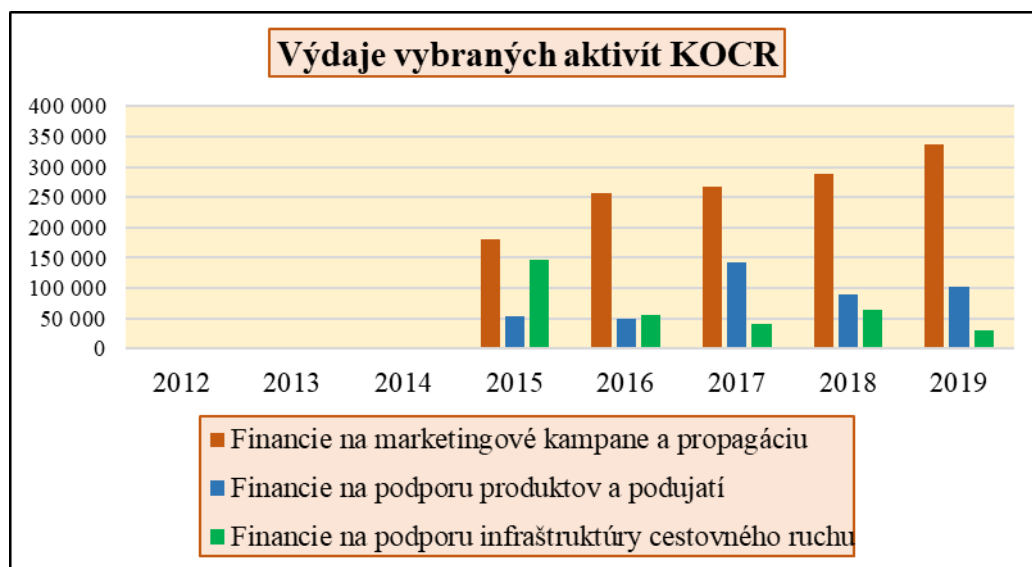
Aktivity KOČR – Severovýchod Slovenska

Podľa jednotlivých výročných správ tretej v poradí Krajskej organizácie cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska od roku 2013 po rok 2019 (Krajská organizácia cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska, 2021b) je jednou z jej prvých aktivít pravidelná účasť na

medzinárodnej výstave cestovného ruchu „ITF SLOVAKIATOUR 2013“, Slovensko, Bratislava. V roku 2013 realizovala KOČR – Severovýchod Slovenska v Jablonci nad Nisou prezentáciu svojej OOCR Tatry - Spiš - Pieniny. Ďalej môžeme spomenúť účasť KOČR Severovýchod Slovenska na Dni regiónov na dostihovom areáli Pardubice, prezentáciu krajskej organizácie na podujatí Výročie spolupráce medzi Malopoľským vojvodstvom a Prešovským samosprávnym krajom, Muszyna, Poľsko.

V roku 2019 bola podľa publikačného zdroja Krajská organizácia cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska (2021b) dominantnou kampaňou prezentácia Prešovského samosprávneho kraja a jeho mimoriadneho potenciálu a aktivít pomocou kampane Legendarium. Kampaň bola venovaná rodinám s malými deťmi, deťmi v mladšom a deťmi v staršom školskom veku, pričom sa týkala podporovania cestovného ruchu, návštev rôznych pamätihodností, prírodných úkazov. Kampaň Legendarium bola uskutočnená v letných mesiacoch v čase prázdnin. Prešovský samosprávny kraj bol doslova prezentovaný ako cieľová destinácia, kde si každý mladý aj starý nájde to, čo ho zaujíma.

Výška členských príspevkov sa pohybovala od najnižšej 130 478 € v roku 2013 po najvyššiu v roku 2019 – 542 841 €. Tržby za ubytovanie v rámci Krajskej organizácie cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska sú najnižšie v roku 2014 na sume 44 559 902 Eur a najvyššie v roku 2019 na hodnote 90 943 187 €. KOČR – Severovýchod Slovenska mienala finančné príspevky na rôzne marketingové kampane a propagáciu. Najviac v sume 336 067 € v roku 2019. Potom na podporu produktov a podujatí, ale aj na podporovanie infraštruktúry cestovného ruchu. Graf 3 znázorňuje následne výdaje vybraných aktivít KOČR Severovýchod Slovenska za obdobie od 2015 po 2019:

Graf 3 - Výdaje vybraných aktivít KOČR Severovýchod Slovenska
Zdroj: Krajská organizácia cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska, 2021b

Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Regiún Turizmus

K schváleniu založenia Krajskej organizácie cestovného ruchu – Košice Regiún Turizmus, vychádzajúc z výročných správ (Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Regiún

Turizmus, 2021a), došlo 25. júna roku 2012 na zasadnutí zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja a k jej založeniu 30-teho novembra rovnakého roka. Najskôr sa organizácia nazvala ako Krajská organizácia cestovného ruchu Košický kraj. Dnes ju poznáme pod názvom Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Región Turizmus. K zakladajúcim členom KOČR Košice Región Turizmus patria Košický samosprávny kraj, ďalej je to Oblastná organizácia cestovného ruchu Slovenský raj a Spiš ako aj Zemplínska oblastná organizácia cestovného ruchu.

Základné identifikačné údaje krajskej organizácie cestovného ruchu

Názov krajskej organizácie CR: Košice Región Turizmus

Názov krajskej organizácie CR v anglickom jazyku: Košice Region Tourism

Veľkosť územia Košického samosprávneho kraja: 6 753 km²

Právna forma: Krajská organizácia cestovného ruchu – nezisková organizácia

Sídlo: Hlavná 48, 040 01 Košice, Slovakia

IČO: 42319269

DIČ: 2023656833

Štatutárny zástupca: Rastislav Trnka, predseda

Výkonný riaditeľ: Lenka Vargová Jurková

Webové sídlo: <https://org.kosiceregion.com/>.

Telefón: +421 55 30 505 30 (Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Región Turizmus, 2021a).

Aktivity KOČR – Košice Región Turizmus

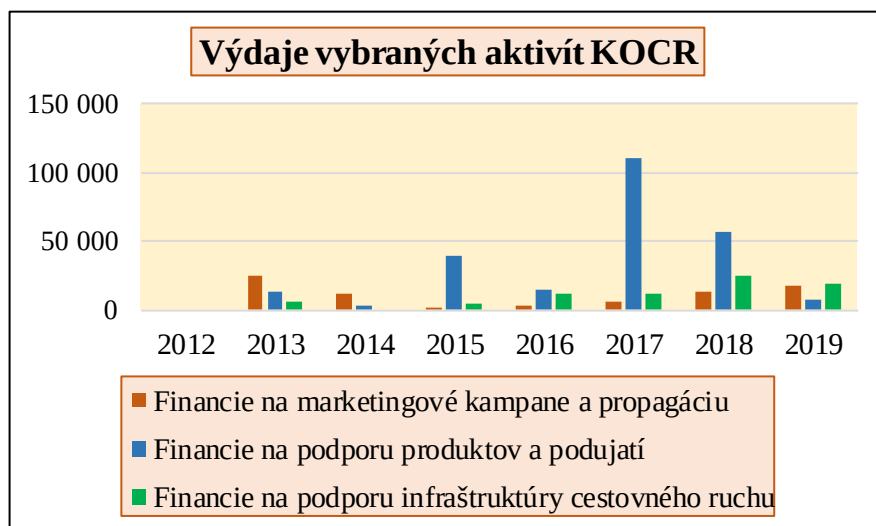
Na základe preštudovania jednotlivých výročných správ, nachádzajúcich sa na webovom sídle Krajskej organizácie cestovného ruchu – Košice Región Turizmus (Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Región Turizmus, 2021b), je možné z aktivít tejto krajskej organizácie vypíchnúť rôzne marketingové a propagačné aktivity. Spomenieme mimoriadne významné medzinárodné športové podujatie – Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji, na ktorom sa KOČR – Košice Región Turizmus intenzívne propagovala. KOČR v období konania majstrovstiev sveta sa prezentovala rôznymi činnosťami, napr. turistickými veľtrhmi, prezentáciami, zaujímavými podujatiami, akciami, turistickými vlakmi v gescii Krajskej organizácie cestovného ruchu – Košice Región Turizmus.

Dominantnou náplňou aktivít a činností Krajskej organizácie cestovného ruchu – Košice Región Turizmus je podporovanie cestovného ruchu v rámci územia spomínaných troch zakladajúcich členov. Okrem podpory cestovného ruchu sa KOČR zameriava aj na vytváranie podmienok a realizovanie rozličných aktivít, ktoré sú zamerané na rozvíjanie cestovného ruchu a chránenie záujmov svojich členov.

Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Región Turizmus sa zúčastňovala ako partner a samotný účastník živých prezentácií Košického samosprávneho kraja v zahraničí, napr. nimi boli prezentácie Kassai Régió konaná v Budapešti (Maďarsko), na prezentácií sa zúčastnili aktéri v cestovnom ruchu, celoštátne ako aj regionálne médiá, Discover Košice Region and North East Slovakia by Eurowings konaná v nemeckom Düsseldorfe alebo Slovenské dni v Prahe.

Z infociest, famtripov a pres stripov vyberáme najzaujímavejšie: Infocestu - Anglická blogerka - Ryan Air, FAMTRIP - Mystical journeys in the Carpathian Mountains - Chinese travel agencies - cooperation with the Association of the Carpathian Euroregion Poland, Maďarskú infocestu a famtrip, Infocestu – Going East via Interrail, Inšpekčnú cestu - Alpentourer magazín, Rakúsko, Nemecko, Infocestu individuálnu - influencer @zamkoholik, Poľsko (Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Región Turizmus, 2021b). Medzi aktivity Krajskej organizácie cestovného ruchu – Košice Región Turizmus zaraďujeme aj implementovanie programu Košického samosprávneho kraja Terra Incognita, ktorý je zameraný na podporovanie, tzv. kultúrneho cestovného ruchu. KOČR – Košice Región Turizmus sa v rámci tohto programu Košického samosprávneho kraja Terra Incognita sústreďovala na realizovanie Top podujatí Terra Incognita, správu dotačného systému programu. Ďalej organizovala tematické cesty TI – témy, potom tematické cesty – Železná, Vílna, Gotická, Po stopách osobností Košického kraja, Cesta tradícií. KOČR – Košice Región Turizmus podporuje aj svojich členov, ktorými je Košický samosprávny kraj a viacero oblastných organizácií cestovného ruchu, napr. ich propagovaním na svojej stránke (Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Región Turizmus, 2021b).

Výška členských príspevkov od oblastných organizácií sa pohybovala od najnižšej 130 478 € v roku 2013 po najvyššiu v roku 2019 – 542 841 €. V tomto istom roku 2019 boli taktiež registrované najvyššie tržby za ubytovanie na sume 90 943 187 €. Výdaje Krajskej organizácie cestovného ruchu – Košice Región Turizmus za jednotlivé aktivity graficky znázorňuje graf č. 4:

Graf 4 - Výdaje vybraných aktivít KOČR Košice Región Turizmus
Zdroj: Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Región Turizmus, 2021b

Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región

Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región bola založená v roku 2015, pričom podnet na jej vznik zadal Trenčiansky samosprávny kraj. Vyšší územný celok v rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja si dal spracovať celkovú analýzu súčasného stavu cestovného ruchu, ktorá zdôraznila nutnú a mimoriadne dôležitú potrebu založenia organizácie. Daná organizácia by mala na starosti podporovanie cestovného ruchu v celom

Trenčianskom samosprávnom kraji. Založenie Krajskej organizácie cestovného ruchu – Trenčín región schválili poslanci Trenčianskeho samosprávneho kraja na jeho zastupiteľstve 31. marca 2015 Uznesením č. 253/2015. Ku zakladajúcim členom KOČR – Trenčín región zaraďujeme oblastné organizácie cestovného ruchu ako Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Horné Považie, Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Horná Nitra-Bojnice, Oblastná organizácia cestovného ruchu Trenčianske Teplice a Trenčiansky samosprávny kraj (Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región, 2021a).

Základné identifikačné údaje krajskej organizácie cestovného ruchu

Názov krajskej organizácie CR: Trenčín región

Názov krajskej organizácie CR v anglickom jazyku: Trenčín region

Veľkosť územia Trenčianskeho samosprávneho kraja: 4 502 km²

Právna forma: Krajská organizácia cestovného ruchu – nezisková organizácia

Sídlo: K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín

IČO: 42377897

DIČ: 2120100169

Štatutárny zástupca: Mgr. Juraj Gerlici, predseda

Výkonný riaditeľ: PhDr. Eva Frývaldská

Webové sídlo: <https://www.trencinregion.sk/>

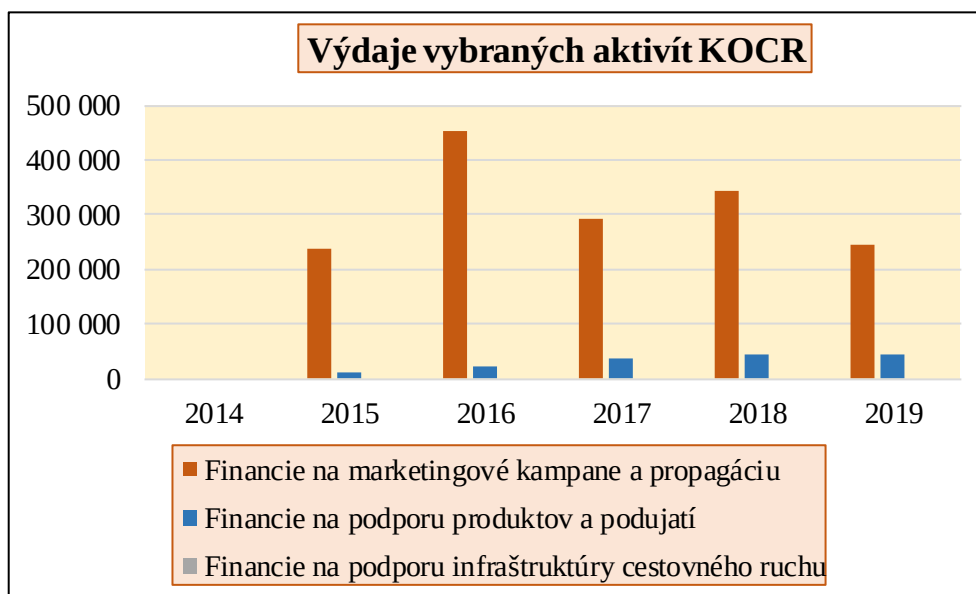
Telefón: +421/ 32 65 55 653, +421/ 901 918 145

(Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región, 2021a)

Aktivity KOČR – Trenčín región

KOČR – Trenčín región realizuje mnohoraké aktivity a činnosti, ktoré je možné zaradiť do viacerých okruhov. Patrí k nim marketing a propagácia, v rámci ktorých sa Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región podieľa na webovom portáli, ktorý je veľmi zaujímavý a pre návštevníkov určite pútavo spracovaný. Okrem webovej stránky spravuje KOČR – Trenčín región aj fanúšikovskú stránku či skupiny na sociálnej sieti Facebook. Ďalej je to vydávanie dvojmesačníka Trenčín región, tvorba video spotov, kde dominujú historické pamiatky, architektonické diela, ale aj prírodné úkazy a krásy celej oblasti Trenčianskeho samosprávneho kraja. KOČR – Trenčín región sa prezentuje aj na rôznych podujatiach a veľtrhoch, napr. sú nimi Regiontour Brno, ITF Slovakia tour Bratislava, Prezentácia vo Viedni, Region Tour Expo Trenčín, Infotour a cykloturistika Hradec Králové, Beerfest Trenčín. Okrem spomínaného je KOČR – Trenčín región aj významnou podporovateľkou domáceho cestovného ruchu, napr. sa podieľa na podporovaní podujatí a aktivít členských organizácií. Zaujímavou a v porovnaní s inými krajskými organizáciami cestovného ruchu inou, jedinečnou, je pútnická turistika (Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región, 2021b).

Výška členských príspevkov od jednotlivých oblastných organizácií je v roku 2015 na sume 303 350 €, pričom najvyššie príspevky prišli v roku 2018 v sume 545 547 €. Predmetná KOČR minula najviac zo svojich financií na marketingové kampane a propagáciu v roku 2016 v hodnote 454 128 €. Výdaje predmetnej Krajskej organizácie cestovného ruchu – Trenčín región na tri nami vybrané aktivity vyjadrujeme piatym grafom:

Graf 5 - Výdaje vybraných aktivít KOČR Trenčín región
Zdroj: Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región, 2021b

Krajská organizácia cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus

K založeniu Krajskej organizácie cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus došlo dňa 17. decembra 2018 na základe zápisnice pochádzajúcej z ustanovujúceho valného zhromaždenia. Na valnom zhromaždení sa zúčastnili nasledujúce zakladateľské subjekty, ktorých bolo až sedem – Banskobystrický samosprávny kraj, Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Horehronie, Oblastná organizácia cestovného ruchu Stredné Slovensko, Oblastná organizácia cestovného ruchu Dudince, Oblastná organizácia cestovného ruchu Turistický Novohrad a Podpoľanie, Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Banská Štiavnica a napokon Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Gron. Krajská organizácia cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus bola založená na základe Zákona č. 91/2010 o podpore cestovného ruchu a je zapísaná v registri OCR Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky pod číslom 31943/2018/SCR (Krajská organizácia cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus, 2021a).

Základné identifikačné údaje krajskej organizácie cestovného ruchu

Názov krajskej organizácie CR: Banskobystrický kraj Turizmus

Názov krajskej organizácie CR v anglickom jazyku: Banská Bystrica Region Tourism

Veľkosť územia Banskobystrického samosprávneho kraja: 9 455 km²

Právna forma: Krajská organizácia cestovného ruchu – nezisková organizácia

Sídlo: Nám. SNP č.14585/1, Banská Bystrica 974 01

IČO: 52132072

DIČ: 2120899022

Štatutárny zástupca: Ing. Iveta Niňajová, PhD., predseda

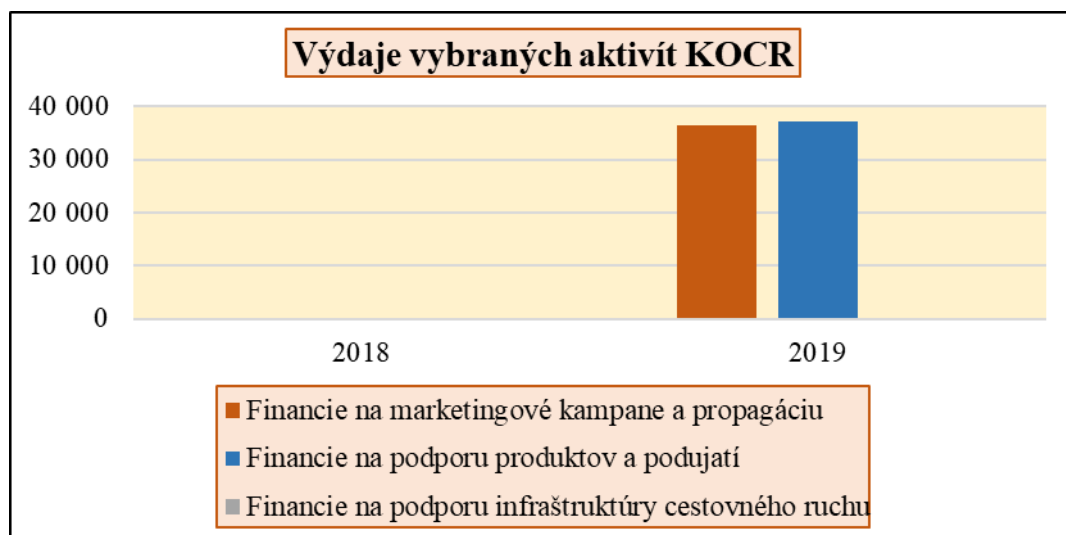
Výkonný riaditeľ: Mgr. Petra Šuhajdová

Webové sídlo: <https://www.zahoramizadolami.sk/>; <https://dobrykraj.sk/>

Telefón: +421 48 432 57 51 (Krajská organizácia cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus, 2021a).

Aktivity KOČR – Banskobystrický kraj Turizmus

Z aktivít a činností Krajskej organizácie cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus spomenieme financovanie dizajnerskej súťažnej destinačnej identity s názvom – Za horami, za dolami. V rámci dizajnerskej súťažnej destinačnej identity mal byť vytvorený aj dizajn manuál novej a modernej podoby komunikačnej identity, ktorá je využívaná nielen v rámci Krajskej organizácie cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus, ale aj v prípade samotného Banskobystrického samosprávneho kraja. Vzhľadom k produktovej komunikácii Krajskej organizácie cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus sú to viaceré produktové línie – Akčná zima, Regionálne, Tajomné hrady, Konské putovanie, Akčné leto alebo Zážitkové vlaky. KOČR – Banskobystrický kraj Turizmus taktiež sama organizuje, ale sa aj zúčastňuje rôznych podujatí a akcií (Krajská organizácia cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus, 2021b). Nasledovný šiesty graf znázorňuje výdaje vybraných aktivít KOČR Banskobystrický kraj Turizmus za rok 2019:

Graf 6 - Výdaje vybraných aktivít KOČR Banskobystrický kraj Turizmus

Zdroj: Krajská organizácia cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus, 2021b

Krajská organizácia cestovného ruchu – Trnavský kraj

Vo vyšších častiach sme popisovali šesť KOČR, ktorých zakladajúcimi členmi boli, okrem oblastných organizácií CR, aj na ich území fungujúce samosprávne kraje. Krajská organizácia cestovného ruchu Trnavský kraj je poslednou existujúcou krajskou organizáciou, pričom vytvára podmienky, vďaka ktorým dochádza k rozvoju cestovného ruchu na území posledného kraja Slovenskej republiky – Trnavského samosprávneho kraja.

Vychádzajúc z webového portálu Krajskej organizácie cestovného ruchu – Trnavský kraj (Krajská organizácia cestovného ruchu – Trnavský kraj, 2021) bola táto KOČR založená na ustanovujúcom valnom zhromaždení, ktoré bolo konané dňa 8. januára 2019. Krajská

organizácia cestovného ruchu – Trnavský kraj sa založila s rešpektovaním obsahu Zákona č. 91/2010 o podpore cestovného ruchu. V registri OCR Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky je zapísaná pod číslom 07077/2019/SCR dňa 4. marca 2019.

Základné identifikačné údaje krajskej organizácie cestovného ruchu

Názov krajskej organizácie CR: Trnavský kraj

Názov krajskej organizácie CR v anglickom jazyku: Trnava Region

Veľkosť územia Trnavského samosprávneho kraja: 4 501,9 km²

Právna forma: Krajská organizácia cestovného ruchu – nezisková organizácia

Sídlo: Starohájska 10, 917 01 Trnava

IČO: 52285758

DIČ: 2121318848

Štatutárny zástupca: Ing. Pavol Kalman, predseda

Výkonný riaditeľ: Ing. Jaroslav Hric

Webové sídlo: www.kocrtt.sk, www.krajzazitkov.sk

Telefón: + 421 915 785 091 (Krajská organizácia cestovného ruchu – Trnavský kraj, 2021).

Aktivity KOOCR – Trnavský kraj

Daná Krajská organizácia cestovného ruchu – Trnavský kraj organizovala, napr. podujatia Svetový deň cestovného ruchu – putovanie za Trnavským pivom, (Ne)poznany kraj – cestovateľské kino alebo Kampaň Svetový deň cestovného ruchu. Z jej produktov vyberáme – zaujímavé „Turistické balíčky“, Predstavenie „novej“ KOOCR pre ministerstvo dopravy, Risografika súťaž. KOOCR – Trnavský kraj sa propaguje aj na sociálnych sieťach, v miestnych rádiách a pod. (Krajská organizácia cestovného ruchu – Trnavský kraj, 2021).

Aj ku poslednej Krajskej organizácii cestovného ruchu – Trnavský kraj prinášame spracovanie vybraných štatistických ukazovateľov, kde výška členských príspevkov bola Krajskou organizáciou cestovného ruchu – Trnavský kraj uvádzaná len za rok 2019 na hodnote 195 570 €.

Analýza vybraných aspektov krajských organizácií cestovného ruchu

V našom príspevku sme charakterizovali všetky KOOCR organizácie destinačného manažmentu na Slovensku, v tejto časti článku prezentujeme vybrané štatistické ukazovatele vo vzájomnej komparácii.

Návštevnosť v Krajských organizáciách cestovného ruchu za roky 2012 až 2019 sa zvyšuje, pričom najvyššia je v troch KOOCR – Turizmus regiónu Bratislava, Žilinský turistický kraj a KOOCR Severovýchod Slovenska (tabuľka 2).

KOCR – názov:	Návštevnosť v Krajských organizáciách cestovného ruchu za roky:							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Turizmus regiónu Bratislava	939 328	1 073 854	954 888	1 194 479	1 386 283	1 447 811	1 400 056	1 563 196
Žilinský turistický kraj	756 621	819 016	735 470	846 508	975 536	1 035 225	1 119 677	1 315 559
KOCR Severovýchod Slovenska	0	700 248	642 706	740 698	854 528	894 173	932 121	1 108 313
Košice Región Turizmus	0	314 651	260 494	266 358	347 014	366 142	386 088	456 493
KOCR Trenčín región	0	0	0	274 360	322 020	371 591	370 034	419 774
Banskobystrický kraj Turizmus	0	0	0	0	520 895	569 164	627 660	644 644
Trnavský kraj	0	0	0	0	0	366 717	365 027	187 315

Tabuľka 2 - Návštevnosť v Krajských organizáciách cestovného ruchu za roky 2012 až 2019

Zdroj: vlastné spracovanie podľa mindop.sk – Register krajských organizácií cestovného ruchu (2012-2020)

Krajské organizácie cestovného ruchu vznikali postupne. Ako je prezentované v tabuľke, najstaršími sú KOCR Turizmus regiónu Bratislava; Žilinský turistický kraj; KOCR Severovýchod Slovenska a Košice Región Turizmus. Tieto štyri KOCR vznikli v roku 2012. V roku 2015 bola vytvorená KOCR Trenčín región, v roku 2018 KOCR Banskobystrický kraj Turizmus. Poslednou KOCR bola v roku 2019 KOCR Trnavský kraj. Tabuľka uvádza rok vzniku KOCR a aj výšku poskytnutej dotácie v Eurách jednotlivým KOCR-kám Slovenskej republiky za roky 2012 až 2020. Poskytnutú dotáciu využívali a aj využívajú (rok 2021) všetky KOCR na svoje fungovanie ako aj na realizáciu jednotlivých aktivít a činností vo sfére cestovného ruchu, taktiež aj na odmeňovanie svojich zamestnancov.

KOCR – názov:	Rok vzniku:	Výška poskytnutej dotácie v Eurách za jednotlivé roky:								
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Turizmus regiónu Bratislava	2012	252108	254000	254000	260000	280000	332000	358000	515300	512293
Žilinský turistický kraj	2012	67134	76935	87975	120000	120000	130000	150000	195000	219039
KOCR Severovýchod Slovenska	2012	-	-	110000	120000	120000	149200	152698	159852	203490
Košice Región Turizmus	2012	-	-	34749	49369	50618	63272	60424	57350	68784
KOCR Trenčín región	2015	-	-	-	-	-	51358	67707	73338	77477
Banskobystrický kraj Turizmus	2018	-	-	-	-	-	-	-	-	99473
Trnavský kraj	2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabuľka 3 - Výška poskytnutej dotácie v Eurách jednotlivým KOCR za roky 2012 až 2020

Zdroj: vlastné spracovanie podľa mindop.sk – Register krajských organizácií cestovného ruchu (2012-2020) a

Zoznamu žiadateľov a výšky poskytnutej dotácie v zmysle zákona č. 91/2010 Z. z..

Konštatujeme, že výška poskytnutých dotácií KOČR bola schválená za roky 2012 až 2020 a za tieto roky sa postupne zvyšuje. Dotácie sú pridelené aj na základe toho, v akom roku krajské organizácie vznikali. KOČR – Turizmus regiónu Bratislava a KOČR – Žilinský turistický kraj boli finančne dotované ako prvé, v roku 2012. V roku 2019 vznikla posledná, siedma, Krajská organizácia cestovného ruchu – Trnavský kraj, ktorej finančná dotácia ešte neprebehla. KOČR ju očakáva v tomto roku 2021. Výška poskytnutých dotácií je výsledkom viac-krokového procesu finančnej podpory CR Slovenskej republiky, ku ktorej dochádza prostredníctvom priamej dotácie zo štátneho rozpočtu SR.

Mechanizmus finančnej podpory cestovného ruchu sa deje prostredníctvom štátnej dotácie upravenej Zákom č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu. Začína združovaním financií získaných formou členských príspevkov. Tieto finančné zdroje putujú na Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, kde sú znásobované dotáciou. V ďalšej etape sú dotáciou znásobené financie navracané členom, jednak, OOCR, ako aj na strane druhej siedmym KOČR. Dotácie sú určené výhradne na podporu cestovného ruchu v tej, ktorej konkrétnej oblasti cestovného ruchu. Zástupcovia siedmich Krajských organizácií cestovného ruchu a jednotliví členovia Oblastných organizácií cestovného ruchu združujú financie vo forme členských príspevkov a následne ich znova vkladajú do Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, kde sú znásobované.

Výšku celkových financií (štátna dotácia + príspevky OOCR) poskytnutých jednotlivým Krajským organizáciám cestovného ruchu Slovenskej republiky za roky 2012 až 2019 znázorňuje štvrtá tabuľka. Najvyššie financie sú poskytované KOČR Turizmus regiónu Bratislava a KOČR Košice Región Turizmus.

KOČR – názov:	Výška celkových financií (štátna dotácia + príspevky OOCR) v Eurách za jednotlivé roky:							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Turizmus regiónu Bratislava	296 336	298 541	313 552	265 880	436 549	690 409	1 406 700	1 643 340
Žilinský turistický kraj	134 268	153 870	175 950	240 000	240 000	260 000	300 000	390 000
KOČR Severovýchod Slovenska	-	130 478	331 806	469 878	410 847	539 959	491 103	702 693
Košice Región Turizmus	-	151 988	194 296	575 934	446 495	674 112	1 041 331	1 095 470
KOČR Trenčín región	-	-	-	303 350	383 101	436 694	613 254	468 034
Banskobystrický kraj Turizmus	-	-	-	-	-	-	137 319	189 974
Trnavský kraj	-	-	-	-	-	-	-	195 570

Tabuľka 4 - Výška celkových financií (štátna dotácia + príspevky OOCR) poskytnutých jednotlivým Krajským organizáciám cestovného ruchu Slovenskej republiky za roky 2012 až 2019

Zdroj: vlastné spracovanie podľa mindop.sk – Register krajských organizácií cestovného ruchu (2012-2020) a Zoznamu žiadateľov a výšky poskytnutej dotácie v zmysle zákona č. 91/2010 Z. z..

V piatej tabuľke dokumentujeme finančné výdaje v Krajských organizáciách cestovného ruchu za roky 2012 až 2019, pričom najvyššie finančné výdaje sú prítomné u KOČR Turizmus regiónu Bratislava; KOČR Severovýchod Slovenska a KOČR Trenčín región. Naopak najnižšie finančné výdaje sú za rok 2019 u KOČR Košice Región Turizmus a KOČR Žilinský turistický kraj.

KOČR – názov:	Finančné výdaje v Krajských organizáciách cestovného ruchu za roky:							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Turizmus regiónu Bratislava	52 000	48 574	190 000	243 000	255 000	308 000	650 826	676 536
Žilinský turistický kraj	15 696	47 282	20 264	123 000	128 585	62 640	84 000	66 200
KOČR Severovýchod Slovenska	0	0	0	380 000	360 475	451 061	441 967	467 896
Košice Región Turizmus	0	45 949	15 627	46 662	30 869	130 271	95 551	45 227
KOČR Trenčín región	0	0	0	246 393	476 358	326 788	388 079	288 734
Banskobystrický kraj Turizmus	0	0	0	0	0	0	0	73 667
Trnavský kraj	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka 5 - Finančné výdaje v Krajských organizáciách cestovného ruchu za roky 2012 až 2019

Zdroj: vlastné spracovanie podľa mindop.sk – Register krajských organizácií cestovného ruchu (2012-2020) a Zoznamu žiadateľov a výšky poskytnutej dotácie v zmysle zákona č. 91/2010 Z. z.

Záver

Odvetvie cestovného ruchu má nesporný význam pre ekonomiku a hospodárstvo navštevovanej krajiny, destinácie, regióny a jej príjmy ovplyvňujúce výšku hrubého domáceho produktu a v konečnom dôsledku aj celkovú kvalitu života jej obyvateľov. Vďaka rozvinutému cestovnému ruchu je teda zabezpečované pozitívne zviditeľňovanie krajiny, jej regiónov ako i príjmy do súkromného sektora, hotelov, reštauračných zariadení, zábavných parkov, kúpeľov, rekreačných stredísk. Na to, aby plnil cestovný ruch svoje jednotlivé funkcie a niesol pre krajinu a jej regióny dôležitý význam, musí byť riadený efektívne, dôsledne, v kooperácii s vyššími územnými celkami a organizáciami cestovného ruchu.

Predložený článok sa vzhľadom k spomínanému venoval problematike riadenia cestovného ruchu v Slovenskej republike, ktoré spočíva na mimoriadne dôležitej a efektívnej spolupráci a koordinácii medzi jednotlivými organizáciami cestovného ruchu. Ku týmto organizáciám cestovného ruchu Slovenskej republiky zaraďujeme Krajské organizácie cestovného ruchu a Oblastné organizácie cestovného ruchu.

Z dôvodu implementovania modernej organizačnej štruktúry vo sfére cestovného ruchu, ktorá sleduje cieľ zvýšiť profesionálnosť v celom odvetví cestovného ruchu, začali vznikať destinačné spoločnosti, resp. organizácie. Zámerom zakladania organizácií destinačného manažmentu bolo vytvárať priestor, do ktorého by bolo možné investovať. Vďaka tomuto investovaniu dochádza ku skvalitňovaniu marketingu, infraštruktúry,

starostlivosti o účastníka cestovného ruchu. Organizácie destinačného manažmentu sú teda miestami, centrami, vďaka ktorým dochádza k organizovaniu cestovného ruchu na určitom, pre tú, ktorú organizáciu destinačného manažmentu, vymedzenom území. Môže ísť o celé samosprávne kraje Slovenskej republiky alebo o menšie územia, oblasti.

Na základe interpretovaných výsledkov (výška dotácie poskytovaná jednotlivým Krajským organizáciám cestovného ruchu Slovenskej republiky za roky 2012 až 2020; ich finančné výdaje za rovnaké obdobie; a celková návštevnosť) konštatujeme, že systém riadenia destinačných organizácií je nastavený správne, je však dôležitý systematický rozvoj založený na troch hlavných princípoch – 3K – kooperácia, koordinácia a komunikácia. Na základe analýzy sme zhodnotili jednotlivé aktivity a činnosti Krajských organizácií cestovného ruchu a predpokladáme, že dané organizácie sa budú aktívne podieľať na rozvoji cestovného ruchu vo svojich regiónoch čo bude prínosné aj pre celú krajinu.

*Tento článok odporúča na publikovanie vo vedeckom časopise Mladá veda:
Mgr. Zuzana Küchelová, PhD.*

Použitá literatúra

1. GÚČIK, Marián a Ivana ŠÍPKOVÁ, 2006. *Manažment cestovného ruchu*. 1. vyd. Banská Bystrica: Slovak-Swiss Tourism, ISBN 80-88945-84-4.
2. Krajská organizácia cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus, 2021a. Krajská organizácia cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus – úvodná stránka. [online]. Banská Bystrica: Krajská organizácia cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus, 2021. [cit. 2021-13-03]. Dostupné z: <https://kocr.dobrykraj.sk/>
3. Krajská organizácia cestovného ruchu – Banskobystrický kraj Turizmus, 2021b. Základné dokumenty organizácie. [online]. Banská Bystrica, 2021. [cit. 2021-13-03]. Dostupné z: <https://kocr.dobrykraj.sk/onas/dokumenty/>
4. Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Región Turizmus, 2021a. Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Región Turizmus – úvodná stránka. [online]. Košice, 2021. [cit. 2021-10-03]. Dostupné z: <https://org.kosiceregion.com/>
5. Krajská organizácia cestovného ruchu – Košice Región Turizmus, 2021b. Výročné správy KOČR Košice Región Turizmus 2013-2019. [online]. Košice, 2021. [cit. 2021-10-03]. Dostupné z: <https://org.kosiceregion.com/vyroczne-spravy/>
6. Krajská organizácia cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska, 2021a. Krajská organizácia cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska – úvodná stránka. [online]. Prešov, 2021. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.severovychod.sk/>
7. Krajská organizácia cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska, 2021b. Výročné správy KOČR Severovýchod Slovenska 2013-2019. [online]. Prešov: Krajská organizácia cestovného ruchu – Severovýchod Slovenska, 2021. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.severovychod.sk/clanok/vyroczne-spravy-kocr-severovychod-slovenska>
8. Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región, 2021a. Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región – úvodná stránka. [online]. Trenčín: Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región, 2021. [cit. 2021-12-03]. Dostupné z: <https://www.trencinregion.sk/>
9. Krajská organizácia cestovného ruchu – Trenčín región, 2021b. Výročné správy KOČR Trenčín región 2016-2019. [online]. Trenčín, 2021. [cit. 2021-12-03]. Dostupné z: <https://www.trencinregion.sk/90712/vyroczne-spravy>

10. Krajská organizácia cestovného ruchu – Trnavský kraj, 2021. Krajská organizácia cestovného ruchu – Trnavský kraj – úvodná stránka. [online]. Trnava, 2021. [cit. 2021-16-03]. Dostupné z: <https://www.krajzazitkov.sk/info/kocr/>.
11. Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava, 2021a. Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava – úvodná stránka. [online]. Bratislava, 2021. [cit. 2021-07-03]. Dostupné z: <https://bratislavaregion.travel/>.
12. Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava, 2021b. Výročné správy KOČR Turizmus regiónu Bratislava 2012-2017. [online]. Bratislava: Krajská organizácia cestovného ruchu – Turizmus regiónu Bratislava, 2021. [cit. 2021-07-03]. Dostupné z: <https://bratislavaregion.travel/clanok/302/vyroczne-spravy>.
13. Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj, 2021a. Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj – úvodná stránka. [online]. Žilina: Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj, 2021. [cit. 2021-09-03]. Dostupné z: <https://zilinskyturistickykraj.sk/>.
14. Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj, 2021b. Výročné správy KOČR Žilinský turistický kraj 2012-2019. [online]. Žilina: Krajská organizácia cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj, 2021. [cit. 2021-09-03]. Dostupné z: <https://zilinskyturistickykraj.sk/dokumenty/>.
15. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, 2021. Regióny cestovného ruchu Slovenskej republiky. [online]. In: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky. [cit. 2021-14-04]. Dostupné z: <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/cestovny-ruch-7/legislativa-a-koncepcne-dokumenty/koncepcne-dokumenty/regionalizacia-cestovneho-ruchu-v-sr/prilohy-mapy/regiony-cestovneho-ruchu>.
16. Zákon č. 399/2019 Z. z., 2019. Zákon č. 399/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 221/2019 Z. z. [online]. Bratislava : Národná rada Slovenskej republiky, 2019. [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: <https://www.najpravo.sk>.
17. Zákon č. 91/2010 Z. z., 2010. Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu. [online]. Bratislava : Národná rada Slovenskej republiky, 2010. [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: <https://www.mindop.sk>.